

הנה אני

זה השם שלי בתעודת הזהות: דנה פלג.
יהיה מה שיהיה

הו זה. זה השם שלי בתעודת הזהות: דנה פלג.
על הג, אני לא מוותרת כל כך מהר. הוא שית
רת אותי יפה בשלוש השנים האחרונות, ואני
מוכרת כדנה ג, כאן ובמקומות אחרים. הוא
כבר חלק ממני, הגימל הזה. יש לי חברה שמכ
נה אותי גימל, מוטי אוהב לקרוא לי גימל בקמץ, כמו
ראומה אלדר (יש לו קטע עם הראומה הזאת, אני אומ
רת לכס), ואפילו זוג ידידות שמעולם לא קראו את
הטור, אבל משום שאני שייכת לקבוצה שנפגשת ב
מי ג, זכיתי לכינוי דנה ג. בחיי, אני, אגב, למרות
קרבתי לנושאים שברוח, לא מנחה אף פורום ב־IOL
(אולי, אם היו מציעים לי) ודנה פלג שכתבת על ענ
ייני כלכלה, מסיים וביטוח חיים ב"הארץ", זו לא אני.
העובדה שהופיעו שתי נשים שנושאות שמות דומים
לשלי, ואנשים התחילו לשאול אותי שאלות מוזרות,
האיצה את התהליך. כך או כך, החלטתי להשאיר
לעצמי את ג, ונשארת דנה ג. פלג. בעניינים ציבור
ריים, כמוכן. בעניינים אישיים, חבריי, מכריי ואוהבי
יכולים לפנות אליי בכל כינוי שיעלה על דעתם
כמעט (יש להגיש לי טופס בשלושה העתקים ולהמתין
לדיוני הוועדה שתתכנס במרץ 2005).

כידוע, זה לא תהליך פשוט כלל וכלל. כבר מהה
תחלה לא אהבתי את השם
הברוי־למחצה. אז, זה עוד
היה נסבל. באוניברסיטה,
בעבודה, וברוב המקומות
הייתי עדיין בארון. בינתיים יצאתי משם, כתבתי
עבודות "אבסולוטי קוויריות" באוניברסיטה, ועבר
תי לתל־אביב בהחלטה לחיות בצורה גלויה. הג. הת
חיל להעיק. פה ושם נתקלתי בכיקורת ממש. מישהי,
למשל, ודווקא די ידועה, אמרה לי פעם שהיא, בניגוד
אלי, גאה בעצמה, ולא מסתרת מאחורי כינויים. הר
גשתי נורא, והכי נורא היה, שהרגשתי שהמקלחת הז
את הגיעה לי. הסכרתי לה שזאת אני, ושאני כן גאה
בעצמי, ושכולם יודעים בעצם, ושההורים בלה־בלה
בלה, וידעתי שהכל תירוצים.
בחודשים האחרונים הסתובבתי עם הרגשה של תי
נוק בחודש העשירי שמסרב להיוולד. ההורים נשאר
המחסום האחרון. הם יודעים, נשארה רק שאלת ה"מה
יגידו". האמת ניתנת להיאמר, שמי שגם קורא את
הטור, וגם מכיר אותי ואת משפחתי, ויש לו (או לה)
קמצוץ אינטואיציה, עשוי לקשר ביני ובין בת השכ
נים בקלות. "ההורים שלך יכולים להפעיל עלייך
מניפולציות כל עוד את נותנת להם", אמרו לי ורד
ואורית, וגלי ושרית, ועוד חצי מיליון (בערך) חברות
וחברים שעברו את התהליך, חלקם נחשפו בתקשורת,
ולדרכם זה לא היה קל. "אלה החיים שלך, לא שלהם",
הם שיננו לי ללא הפסק, מה שכבר למדתי ושיננתי
היטביהיטב כשסיפרתי לאבא שלי. אמש, התייעצתי
עם שחר ידידי בעניין הטור, וגם בענייני עבודה
אחרים, שמתעכבים להם משום מה. "את לא יכולה
לחיות מהכיסרונות שלך", הוא השיב, "אם את מס
תרת". הוא נגע בי, במקום עמוק ואמיתי. והנה, אני
כאן. יהיה מה שיהיה.

תמר אבידר

אמא פולנייה

חנה לסלאו עשתה מזה הון. כן, במו ידינו
אנו בונות את הסטריאוטיפ

יך אנחנו בונות כמו ידינו סטריאוטיפ של אמא יהודייה
נלעגת?
התשובה נמצאת בסרט קצר (18 דקות) בשם "אוי, חיים,
חיים..." שיצרה ליאורה אבני ואשר זיכה אותה במרוצת
1999 בארבעה פרסים (מהם שני פרסי זהב) בפסטיבלים
שונים (בשיקאגו, במלבורן שבאוסטרליה, בג'ורג'ס שבני
רייטניה, ובתל־אביב). הסרט גידה את סקרנותי, וצפיתי בו.
עכשיו אני יודעת, פחות או יותר, איך אני נראית...

בעצם, אני עצמי לא כל כך יכנאית בתור הסופר־מא – זו שידועת מה
ומי טוב לבנה, דוחפת לו הררים של אוכל (יהודי־פולני כמוכן), ודואגת
להזכיר לו שילבש סוודר כשהוא יוצא למארבים במילואים. אבל מי
שנראית בדיוק כך זו השכנה שלי בכית ממול, בת ה־60, המשחקת ג'ין
רמי בבדידותה, ומשוחחת באלמנטה עם הצילום של בעל החיים. זו
אמא המתערבת בנסות של קוזאק בפרטיות של הבן וחברתו והיא נות
רת קשוחה וכעוסה אפילו כשהיא מתבשרת שהיא עומדת להיות סבתא.
האמא הפולנייה היא טיפוס אהוד על חקייניות וכותבי פרודיות,

עניינים לא סגורים

טיפוס שתמיד עובד על הקהל – אפילו על אמהות מרוקאיות. חנה לסל
או עשתה מזה הון. זה די קל ליצור דמות מגוחכת כזו, מפני שהסטרי
אוטיפ קיים ונושם בקרבנו, והוא הפך כבר לקלישאה. זו חייבת להיות
אשה ממוצא פולני או רומני, שמגמנה, צרת אופקים, בת תרבות לא
עכשווית, בשלגית פנאטית, משחקת קלפים עם החברות שלה פעם בש
בוע. את החברה/כלה של הבן היא מתעבת, היא נגרד הקריירה של הכלה
מפני שהיא מרחיקה אותה מן הבן וגורמת להזנחתו. הסצנה בה מסתל
קים הבן וחברתו למסערה סינית ומותירים אחריהם אותה, ליד שולחן
גרוש ממטעמיה, מבטאת בעיניה של יוצרת הסרט, ליאורה אבני, את
"החמות כרמות חוצה גבולות, דורות ותרבויות". אבני טוענת שהיא
עורכת בסרט חשבון נפש פרטי, שהרי גם לה יש חמות, בעל (שיחיה),
שלושה ילדים, חתן ונכדה.

סרט קמרי מן הסוג הבוטה הזה תורם לקיבוע נואש של האשה היכנ
אית הישראלית, השייכת לדור המדבר. היא לא ילידת הארץ, בת 60
פלוס, שעולמה מתרכז במטבח ובבית, והיא מורדת את בנות הדור הצ
עיר בכלים הישנים ששימשו אותה. ברור שזה רע לתדמית שלנו.
אני לא מבקרת את האשה היכנאית. כמה מן המכרות שלי די קרובות
להידמות לה וכמה מן החברות הטובות שלי הצליחו לחלץ את עצמן מן
החיים הסטריאוטיפיים הללו. ועדיין, הקריקטורה הזו של האם הפולני
יה חזקה מכדי שתימחק ברור הזה. חבל גם על כך שעדיין לא
פתרנו את החידה: למי מאתנו יש יותר נתונים להיות מאושרת –
לאשתרש־ליחיים או למי שניבטת אלי כל בוקר מן הראי.